

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол

№ 11

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Переклад і редагування професійних текстів»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 035 «Філологія»
освітньо-професійна програма «Філологія (прикладна лінгвістика)»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра теоретичної та прикладної лінгвістики

Схвалено на засіданні кафедри
теоретичної та
прикладної лінгвістики
28 серпня 2023 р.,
протокол №7

Завідувач кафедри

Людмила
МОГЕЛЬНИЦЬКА

Розробник: канд. пед. наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної
лінгвістики Наталя ПЛАХОТНЮК

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	вибіркова
Модулів – 2	Спеціальність 035 «Філологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 самостійної роботи – 3	Освітній ступінь «бакалавр»	7
		Практичні
		32 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Вид контролю: екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36% аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Переклад і редагування професійних текстів» спрямований на формування відповідного рівня знань студентів про базові принципи та закономірності фахового перекладу з англійської мови на українську, розвиток у студентів вмінь і навичок якісного перекладу текстів фахової тематики. Курс зорієнтований на потреби прикладних лінгвістів, які рівною мірою опановують закономірності мови та можливості її опрацювання засобами сучасних технологій, з використанням САТ-програм.

Метою навчальної дисципліни "Переклад і редагування професійних текстів" є формування у прикладних лінгвістів четвертого року навчання складових фахової компетентності, які дозволять майбутнім перекладачам ефективно здійснювати професійну діяльність в межах перекладацьких проектів із використанням інформаційних технологій згідно з вимогами вітчизняних і міжнародних стандартів та потребами роботодавців. Курс ґрунтується на знаннях і навичках володіння іноземною мовою та комп'ютерних технологій, набутих в попередніх семестрах на заняттях з мовних дисциплін, вдосконалює ці навички та надає можливість їхнього практичного застосування.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з методами і засобами сучасних інформаційних технологій і систем, які використовуються для забезпечення колективної взаємодії в межах перекладацьких проектів і базуються на застосуванні систем автоматизованого перекладу (САТ-систем);

- надати інформацію про особливості перекладу професійних текстів, закономірності їх лексичних, лексико-граматичних та семантичних трансформацій;

- навчити застосовувати на практиці набуті знання з мовних дисциплін, здійснювати якісний переклад фахових текстів з інформаційно-комунікаційних технологій (інструкції, посібники, довідники тощо) за допомогою використання САТ-програм;

- навчити ефективно використовувати практичні навички та прийоми перекладу, самостійно розвивати й вдосконалювати професійні знання та навички фахового перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру, функції та умови використання сучасних систем автоматизованого перекладу, зокрема САТ-систем;

- особливості процесу фахового перекладу за допомогою використання САТ-програм;

- термінологічний лексичний мінімум, який використовується в текстах інформаційно-комунікаційних технологій;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 4

- джерела та способи доступу до інформаційного забезпечення перекладацьких проектів (електронні каталоги, електронні бібліотеки та журнали, електронні енциклопедії, текстові корпуси, галузеві портали для здійснення інформаційно-довідкового пошуку за замовленою тематикою, електронні двомовні словники спеціального призначення для добору відповідностей та еквівалентів при перекладі та редагуванні);
- особливості техніки редагування професійних текстів.

вміти:

- обґрунтовувати та вибирати програмне забезпечення серед класу систем автоматизованого перекладу (CAT-систем) те, яке є оптимальним для організації перекладацьких проектів;
- визначати необхідні ресурси (інформаційні, технічні, часові) для здійснення перекладу в залежності від складності вихідних матеріалів;
- застосовувати передредагування при роботі з програмами машинного перекладу;
- застосовувати методи та прийоми редагування професійних текстів відповідно до встановлених норм

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія»

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 16. Здатність створювати бази даних лінгвістичного спрямування.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 035 «Філологія»:

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 5

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фаховий переклад з використанням систем автоматизованого перекладу.

Тема 1. Поняття фахового перекладу. Особливості перекладу текстів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Труднощі перекладу текстів комп'ютерної тематики.

Тема 2. Використання автоматизованого перекладу у процесі роботи над текстами комп'ютерної тематики. Вибір та застосування САТ-програм для фахового перекладу, їх переваги та недоліки. Створення глосарію у процесі фахового перекладу.

Тема 3. Можливості аудіовізуального перекладу фахових текстів у галузі комп'ютерних технологій. Дубляж і субтитрування.

Змістовий модуль 2. Лексичні проблеми перекладу і редагування професійних текстів.

Тема 4. Способи перекладу лексичних одиниць. Термінологічні словники. Транслітерація. Транскодування. Калькування. Смисловий розвиток. Описовий переклад. Еквівалентний переклад.

Тема 5. Перекладацькі лексичні трансформації. Конкретизація і генералізація значення слова. Додавання і вилучення слова. Заміна однієї частини мови іншою. Перестановка слова.

Тема 6. Редагування професійних текстів як один з головних чинників якісного перекладу. Методи та етапи редагування. Поняття «контрольного листа» у процесі редагування.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин		
	денна форма		
	усього	практичні	самостійна робота
Тема 1. Поняття фахового перекладу.	15	6	9
Тема 2. Використання автоматизованого перекладу у процесі роботи над текстами комп'ютерної тематики.	15	6	9
Тема 3. Можливості аудіовізуального перекладу фахових текстів у галузі комп'ютерних технологій	14	4	10
Разом за змістовий модуль 1	44	16	28
Тема 4. Способи перекладу лексичних одиниць.	14	4	10
Тема 5. Перекладацькі лексичні трансформації.	16	6	10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 6

Тема 6. Редагування професійних текстів як один з головних чинників якісного перекладу.	16	6	10
Разом за змістовий модуль 2	46	16	30
ВСЬОГО	90	32	58

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Особливості перекладу текстів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.	6
2	Вибір та застосування САТ-програм для фахового перекладу, їх переваги та недоліки.	6
3	Аудіовізуальний переклад фахових текстів.	4
4	Транслітерація. Транскодування. Калькування. Смысловий розвиток. Описовий переклад. Еквівалентний переклад.	4
5	Конкретизація і генералізація значення слова. Додавання і вилучення слова.	6
6	Методи та етапи редагування.	6
РАЗОМ		32

6. Завдання для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Переклад довідників для використання комп'ютерних програм.	9
Тема 2. Переклад інструкцій до використання таблиць у Microsoft Excel.	9
Тема 3. Аудіовізуальний переклад.	10
Тема 4. Переклад лексичних одиниць.	10
Тема 5. Лексичні трансформації при перекладі текстів комп'ютерної тематики.	10
Тема 6. Редагування текстів комп'ютерної тематики.	10
РАЗОМ	58

7. Індивідуальні завдання

Виконання письмового самостійного перекладу, групових та індивідуальних перекладацьких проєктів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 7

8. Методи навчання

Загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови, інформаційно-комунікаційні технології. При вивченні даної дисципліни використовуються словесні методи (пояснення, інструктаж); наочні (ілюстрація, демонстрація – всі основні етапи створення та реалізації перекладацьких проектів супроводжуються показом прикладів з використанням мультимедійного проектора, виконання лабораторних робіт демонструється на екрані); практичні (практична реалізація знань і вмінь забезпечується виконанням лабораторних робіт у середовищі САТ-програм, які виконуються з використанням персональних комп'ютерів та відповідного комунікаційного забезпечення).

9. Методи контролю

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий. Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студента, практична перевірка якості виконання лабораторних робіт та засвоєння теоретичних знань, відповіді на питання для самоконтролю після виконання лабораторних робіт, перевірка завдань з самостійної роботи. Модульне та підсумкове тестування. Форма контролю: індивідуальна перевірка - стосується конкретних студентів і має на меті з'ясування підготовки до лабораторного заняття, визначення рівня засвоєння теоретичних положень, які, наприклад, будуть використані при виконанні лабораторної роботи.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота						Сума (середнє арифметичне)
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
100	100	100	100	100	100	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 8

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Єнчева Г.Г. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник для студентів спеціальності 035 "Філологія" / Г.Г.Єнчева, А.В.Сітко, Л.Г.Буданова. – Вінниця: Нова Книга, 2023. - 296 с.
2. Карабан, В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 564с.
3. Корунець, І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний аналіз): підручник. – 5-те вид., випр. і доп. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 448 с
4. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. – Л.: Афіша, 2004. – 416 с.

Допоміжна література

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад. Навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 232 с., іл.
2. Гудманян А. Г. Вступ до перекладознавства : навч. посібник. – Вінниця : Нова Книга, 2017. – 296 с.
3. Карабан, В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову = Theory and practice of translation from ukrainian into english : навч. посібник-довідник. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 608 с.
4. Коваленко, А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу : Посібник. – К. : ІНК ОС, 2002. – 320с
5. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Н 34 Практичний курс перекладу з англійської мови на українську = Practical Course of Translation from English into

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.05- 05.01/035.00.1/Б/ВК6.2- 2020
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 9

Ukrainian : навч. посіб. / Людмила Науменко, Анжела Гордєєва. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 136 с.

6. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису : навч. посіб. ; за ред.: Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. — 5-те вид, стер. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 152 с. – (Серія “Dictum Factum”).

7. Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій. -Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010.-88 с.

8. Третяк М.О. Англо-український словник комп'ютерних термінів. – Старобільськ, 2011.– 65с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційна транслітерація [Електронний ресурс] // Словник. Портал української мови та культури – Режим доступу до ресурсу: <https://slovnyk.ua/translit.php>.

2. Перевірка тексту [Електронний ресурс] // Мова – ДНК нації. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu>.

3. Словники української мови онлайн [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.worldwidedictionary.org>.

4. Collins Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.collinsdictionary.com>.

5. Glosbe. Словник [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.glosbe.com>.

6. Merriam-Webster Online Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.merriam-webster.com>.

7. Oxford English Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.oed.com>.

8. Visual Dictionary Online [Електронний ресурс] // Merriam-Webster – Режим доступу до ресурсу: <http://www.visualdictionaryonline.com/index.php>.

9. UaMova.com [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.uamova.com>.

10. Urban Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.urbandictionary.com>.

11. Інструкції до роботи з SDL Trados [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tra-service.ru/tutorials>.

12. Офіційний сайт компанії Т-Сервіс (авторизований ділер SDL Trados) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tra-service.ru/>.

13. Terminology Search-Microsoft Language Portal. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.microsoft.com/en-us/language/Search?&searchTerm=icon&langID=799&Source=true&productid=0>

14. Translation in Practice | Coursera – Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/translation-in-practice>